

POSITIE VAN NEDERLAND vs. Artikel 1F
VLUCHTELINGENVERDRAG

Door mr. drs. P.B.Ph.M. Bogaers, advocaat te Nieuwegein, postbus 237, (3430 AE) Nieuwegein, tel. nummer: 030 - 6032922, fax: 030 - 6000166, email: mvandenbroek@vanasadvocaten.nl

Stand van zaken, opgemaakt ten behoeve van het ronde tafelgesprek op 3 september 2008 met de vaste commissie voor Justitie over de toepassing van art. 1F van het Vluchtelingenverdrag, 11.30 - 12.15 uur, Plein 2 te Den Haag, Tweede Kamer der Staten-Generaal.

1. Blijkens de Questionnaire over de toepassing van art. 1F van het Vluchtelingenverdrag in een aantal EU-lidstaten van het Ministerie van Justitie, Directie vreemdelingenbeleid van 13 augustus 2007 aan de Voorzitter van de Tweede Kamer loopt Nederland samen met Luxemburg voorop in Europees verband bij de toepassing van art. 1F. Alleen deze twee landen verklaren vreemdelingen, aan wie art. 1F is tegengeworpen per definitie ongewenst. Ongewenstverklaring betekent uitsluiting van alle rechten en strafbaarstelling van aanwezigheid in het land. Het is een administratieve doodverklaring. Art. 3 EVRM, dat beschermt tegen foltering, onmenselijke behandeling en bestraffing is hier onmiddellijk in het geding.
2. Toepassing van art. 1F Vluchtelingenverdrag kan niet los worden gezien van het totale Nederlandse asielbeleid. Nederland wordt internationaal en nationaal bekritiseerd voor het niet te goeder trouw uitvoeren van het Vluchtelingenverdrag (UNHCR, Amnesty International, Human Rights Watch, VluchtelingenWerk Nederland, Nationale ombudsman e.a.). Dit ziet al op gewone asielzaken.
3. Bij toepassing van art. 1F is de Nederlandse minister van Buitenlandse Zaken tot over de oren betrokken middels zijn individuele ambtsberichten, waaronder dat van 22 november 1999 (DPC/AM, 653433) en het Algemene ambtsbericht over "*Veiligheidsdiensten in communistisch Afghanistan (1978-1992)*" van 29 februari 2000 over Agha, Kam, KhAD/WAD. In het veralgemeniseerde individuele ambtsbericht van 22 november 1999 staat vermeld: "*Het wordt dezerzijds onvermijdelijk geacht, dat onder-officieren en officieren van de KhAD/WAD zelf*

verdachte personen hebben ondervraagd, mishandeld en wellicht geëxecuteerd, danwel hebben laten ondervragen, mishandelen en executeren. Een promotie tot officier kon niet plaatsvinden indien men niet op concrete wijze van zijn of haar loyaliteit had blijk gegeven" en "(...) om te voorkomen dat personen een grote machtsbasis opbouwden binnen een bepaald departement dienden in het algemeen KhAD/WAD-medewerkers te rouleren binnen de organisatie. Dit betekent dat **vrijwel alle** KhAD/WAD-onderofficieren en officieren betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, mishandelen en soms executeren van verdachte personen". In het algemene ambtsbericht van 29 februari 2000 staat vermeld op pagina 25 "Uit het bovenstaande volgt, dat **alle** onder-officieren en officieren werkzaam zijn geweest in de macabere afdelingen van de KhAD en de WAD en persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, martelen en soms executeren van verdachte personen". **Het begrip "vrijwel alle" uit het individuele ambtsbericht van 22 november 1999 is daarin veranderd in het begrip "alle".**

4. Het art. 1F-beleid van Nederland is gegrondvest op het artikel in Vrij Nederland van 22 februari 1997 van J. Slats onder de titel: "Moordenaars Meer dan 35 Afghaanse oorlogsmisdadigers lopen in Nederland vrij rond" en: "Asiel in Nederland. Het barst hier van de Afghaanse oorlogsmisdadigers". Met ronkend taalgebruik werd een coulante houding van Nederland geschetst jegens "oorlogsmisdadigers". Een lijst van 35 namen werd daarbij genoemd: personen uit Afghanistan, die uitgesloten dienden te worden van de bescherming van het Vluchtelingenverdrag, omdat zij oorlogsmisdadigers zouden zijn. Het betrof een samenwerkingsproject tussen de journalist Slats, de medestander Halim Tanwir en zijn Mudjaddin-organisatie Al Bader (Halve maan) uit Almere en vermoedelijk tolken uit het tolkenbestand van het Ministerie van Justitie, IND. Tegen alle regels van privacybescherming in moet het INDIS-systeem daartoe zijn geraadpleegd. De beweringen in dat artikel zijn qua toon en inhoud vals. De genoemde personen waren zelf nooit gehoord. Halim Tanwir heeft later op 31 oktober 1997 in zijn eigen blad zich beroepen op de samenwerking met Vrij Nederland en het Ministerie van Justitie en kwam met een soortgelijke lijst van namen met allerlei weer iets anders geformuleerde beschuldigingen tegen hen. Naar verluidt werkte hij voor het landenbureau Afghanistan en had daardoor invloed op het art. 1F-beleid, dat vervolgens vorm kreeg.
5. In de NAV nr. 3-2008, juni 2008, heb ik een noot geschreven onder het Kouwenhovenarrest, een Nederlandse strafzaak van het Gerechtshof Den Haag, 10 maart 2008 (zie pagina 193-197) van de NAV 2008/24. Daarin kan men het volgende nalezen. Op 21 januari 2000 (DPC/AM-663896) schreef de minister van

Buitenlandse Zaken in een memorandum aan de ambassade in Islamabad (Pakistan): *"Justitie stelt terecht, dat de laatste alinea van paragraaf 2.7 (van het concept-algemeen ambtsbericht van 29 februari 2000, PB) één van de belangrijkste conclusies van het ambtsbericht weergeeft. In deze alinea wordt gesteld, dat het onvermijdelijk is dat onder-officieren en officieren van de KhAD en de WAD persoonlijk betrokken zijn geweest bij het arresteren, ondervragen, martelen en soms executeren van verdachte personen. Deze formulering sluit uitzonderingen uit en zal naar verwachting leiden tot een groot aantal zaken waarbij bescherming van het Vluchtelingenverdrag uitgesloten dient te worden op grond van toepasselijkheid van art. 1F. Aangezien het zeker niet denkbeeldig is dat Justitie in de toekomst gedwongen zal zijn Buitenlandse Zaken te verzoeken aan te geven op welke informatie deze harde conclusie stoelt, vraag ik u nogmaals of u deze informatie schriftelijk kunt bevestigen en daarbij expliciet in te gaan op de vraag of deze situatie ook na de afkondiging van de politiek van nationale verzoening bleef voortbestaan. Deze bevestiging is van belang, omdat het deel-ambtsbericht na verschijning vermoedelijk ook door de media en belangengroeperingen zeer kritisch gelezen zal worden".* Men wilde de toekomstige politieke druk tot verantwoording weerstaan. Dat heeft tot op heden ook gewerkt. Op 3 april 2008, op het Ministerie van Buitenlandse Zaken tijdens een bijeenkomst voor de Nederlandse advocatuur over algemene en individuele ambtsberichten, verklaarde het hoofd van de afdeling Asiel- en Migratie, Jaap van der Zeeuw uitdrukkelijk, dat het Ministerie niet wenst over te gaan tot actualisering van het algemeen ambtsbericht van 29 februari 2000. Een argument van hem en van de minister is: *"De mogelijkheden voor het nieuwe onderzoek in Afghanistan worden ook beperkt doordat het landgebonden asielbeleid ten aanzien van Afghanistan, waarbij aan (onder)officieren van de KhAD/WAD art. 1F van het Vluchtelingenverdrag wordt tegengeworpen, internationaal bekend zou zijn. Daardoor zou niet met zekerheid een oordeel te geven zijn over de betrouwbaarheid en objectiviteit van thans te raadplegen ter zake kundige bronnen, de bronnen die in het verleden geraadpleegd zijn daaronder mede begrepen".* Zie ook de brief van de Minister van Buitenlandse Zaken aan de Rechtbank te Amsterdam van 6 februari 2008. In mijn noot in de NAV van juni 2008 concludeer ik dan ook:

"Het is niet te begrijpen hoe Buitenlandse Zaken dit kan verklaren in het licht van het hierboven genoemde memorandum uit notabene 2000. Daarin werd gewaarschuwd voor massale aandacht van de Nederlandse pers voor de onderliggende argumentatie van het algemeen ambtsbericht van 29 februari 2000. Buitenlandse Zaken heeft van meet af aan, willens en wetens

getuigenverklaringen verdonkermaand, die niet geverbaliseerd en niet vatbaar gemaakt voor onderzoek. Het resultaat is van een schaamteloze manipulatie door Buitenlandse Zaken, die daarmee een staat vormt in de staat, waarvan het Ministerie van Justitie dankbaar gebruik maakt in vluchtelingen zaken”.

6. Tot tweemaal toe heeft de voorzitter van het Afghaanse parlement, Qanooni, gereageerd op mijn brieven aan hem, waarin ik om aandacht verzocht voor het Nederlandse art. 1F-beleid. Tot twee keer toe (5 augustus 2007 en 22 mei 2008) heeft Qanooni verklaard, dat Buitenlandse Zaken zich gebaseerd heeft op bronnen vanuit de Pakistaanse militaire inlichtingendienst, de ISI, om tot de bovengenoemde categorische imperatief van 29 februari 2000 te komen. Het valt niet te verwachten, dat Nederland indertijd buiten de ISI om in Pakistan eigenmachtig personen heeft kunnen horen. In geconcerteerde actie heeft Pakistan kans gezien deze zogenaamde bronnen zodanig te selecteren c.q. te instrueren, dat er eenduidig door het Ministerie van Buitenlandse Zaken tot op heden wordt gesteld dat alle officieren/onderofficieren etc. schuldig zijn. Dit is ook gebleken in de zaak Sowaida uit Afghanistan. die ik mocht bijstaan in een art. 1F zaak. Tot op het einde toe bleef de oukaze van het bureau Land en Taal van de IND overeind staan, dat hoe dan ook geen uitzondering mocht worden aanvaard op het bovengenoemde ambtsbericht. Toch heeft de IND tegen deze oukaze in de heer Sowaida een status van vluchteling verleend bij beschikking van 10 juli 2006 onder kenmerk 9607.28.2004. De oukaze van 23 maart 2006 werd opzijgezet. Dit is een unieke uitzondering en de enige art. 1F-Aghanistan-zaak (KhAD/WAD) die in Nederland gewonnen is.

Honderden mensen, die vallen onder art. 1F, en hun gezinnen zijn verraden door het Ministerie van Buitenlandse Zaken en door Justitie.